

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2.50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не повьмеш милости і віри не повьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Нова „поступова“ наука.

(X) Шевченкові роковини були доси тим всенародним святком, на яким збирали ся почитателі безсмертного генія України-Руси, щоби помянути его «незлим, тихим словом», а при тім загіти ся і одушевити до дальшої праці для народної українсько-рускої ідеї, для просвіти і подвиження широких народних мас, з яких виштов незабурий Кобзар. Так бувало доси протягом сорока літ, відколи на віки спочив Шевченко. Одначе тепер, як дізнаємо ся з Відня, починає ся інакше «святкованє» Шевченкових роковин.

Засноване б. послом д-ром Яросевичом перед двома роками у Відні соціально-демократичне товариство руских робітників «Поступ» обходило минувшої неділі Шевченкові роковини, на котрих виступив з промовою між иньшими калуский посол др. Кос. Основою своєї промови поклав сей «вірний син церкви» ось яке оповіданє порнографічне (наші читателі вибачать, що ми приневолені се навести), а подаємо се після переказу учасників сих вечерниць: «Помер бідний робітник, оповідав др. Кос, та станув перед дверми раю, яких стеріг св. Петро, і просить ся, щоби его там впустили. Тоді спитав его св. Петро: «А як жив ти на землі, чи здорово їв та пив». — «Деж там, відновів робітник, я голодував, бо треба було щадити для жінки та дітей». «А любив ся ти з дівчатами?» — спитав дальше св. Петро. — «Та де там мені було до того, змороному голодом та втомленому працею», відказав робітник. «А веселив ся ти співом та му-

зикою», спитав на останку. «Де мені було до співу та музики», сказав робітник. «То ти дурак», відновів сердито св. Петро, забирай ся геть, рай не для таких дурнів!»

Отсе оповіданє калуского посла, вибраного головню з підмогою руского духовенства, яке він тоді запевняв, що він «вірний син церкви» (після тогочасного справозданя «Галічаніна»), послужило ему до виснованя нової «поступової» науки для руских соціально-демократичних робітників. Се неперечно в перший раз таким нечуваним способом загіджено Шевченкові роковини і кинено в робітничі маси отрую, яка має довести до повного їх морального розкладу і гнилизни, яка має з серця народних мас прогнати всяке почутє етики, яка має вирвати їм всяку релігійну основу а довести їх до найпоганійшої схудобілости. Бували вже всякі на світі проповідники невірства і всего, що з ним вяже ся та й соціальна демократія відкидає всяку позитивну релігію, вважаючи її приватною справою одиниці, але може ніхто ще доси і то в такій торжественній для всего українсько-руского народу хвилі не зсунув ся так низько в своїх інстинктах, як калуский посол. Так зрозумів він своє послаництво, до якого покликали его широкі народні верстви, до якого допомогло ему своїм могучим впливом руске духовенство, се духовенство, що певно тревожило ся минувшою посольского кандидата і тому й хотіло запевнити ся що-до его поглядів на справи церкви, а одержало запевненє, що він «вірний син церкви!» Щож тепер думати про такого заступника руского народу, котрий з одного боку запевняє прилюдно,

що він «вірний син церкви», а відтак в два-три місяці пізнійше проголошує таку науку, яка вже те тільки суперечить християнській етиці, але й неможлива була між людьми в часах найтемнішого поганьства?! Всякому відомо, як наш простий селянин брідить ся вимовити яке небудь погане слово, а коли ему приїде ся при людях навести яке не зовсім чемне слово, додає примовку: «шануючи св. образи, сонце, місяць, зьвізди і вас, яко чесних», а вибранець сего народа, потомок комарнянського міщаньства визув ся вже так з всего того, що прилюдно, на Шевченкових роковинах, де було чимало й чужих гостей, проголошує таке оповіданє і на его основі розводить нову «поступову» науку для руских народних мас, з якої виходить, що дурень сей, що не знизив ся до схудобілости. Певно, що єсть на світі чимало таких людей, що у всякій суспільній верстві бувають різного рода виродки, але ще нікому не приходило на думку се захвалювати другим як приклад до наслідования, яко правило розумного життя. Перед кількома роками у Львові один з сегорічних кандидатів посольских на комерсі Шевченкових роковин глузував з народних «святотців» (а підчас кандидования також убігав ся о піддержку священників), але до такого «поступу» в тім напрямі не довів ще ні один навіть соціал-демократ або безконфесійник, як калуский посол з V-ої курії. Справді мимохіть насувають ся Шевченкові слова:

«Доборолась Україна до самого краю!»

Туземний рай в поетичних творах

Тараса Шевченка.

(Відчит).

(Кінець).

Та щоби простому народови українському такі ідилї могли бути райом, треба по думці Шевченка, інтелігентним Українцям забратись до щирої праці. Він бояв ся чужих опікунів, він бояв ся, щоби ті злі, чужі люди не приспали его вітчизни і «не обікрали» єї. Зле буде

Як Україну злиї люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...

(З думки «Мені однаково», Кобз. II, 6.)

А щоби сему запобічи, треба передовсім оесвіти здорової, розумної, практичної, а тоді знайдуть інтелігентні Українці рай на своїй землі, не шукуючи его на чужині, де процвітають теоретичні науки, що з них ні самим ученикам, ні народови хісна не буде: Тому недармо накликає Шевченко у своїм посланню:

Скаменїтьця, недолюдки!
Діти юродиві!
Подивїтьця на рай тихий, —
На свою Вкраїну;
Полубіте щирим серцем
Великі руїну!

Розкуйте ся, братайте ся!
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тільки
На чужому полі.
В своїй хаті своя й правда,
І сила і воля
Нема на світі України,
Немає другого Двіра!

Полюбїть передовсім, радять Шевченко, своїх ближніх, а іменно тих найменших, тих пригвоблених, тих поневоленних і задля них працюйте:

...буде варт на світі жить,
Як мати меш кого любити.
(II, 207.)

Мені-ж, мій Боже, на землі
Подай любов: сердечний рай! —
І більш — нічого не давай
(II, 224.)

А всім нам в-купі на землі
Єдинослівє подай,
І братолюбівє пошлі!
(II, 225.)

Отак пише в одушевленю наш чоловіколюбивий поет:

А як так стане ся, то тоді
І привмиреному приснятьця
І люде добрі і любов,
І все добро, і встане в-ранці

Веселий, і забуде знов
Свою педоло; і в неволі
Познає рай, познає волю
І вєтворитьцю любов.
Така моя рада, незважний брате!
Смирись перед Богом, людей не займай,
Шукай собі брата в палатах і в хаті,
І дбай домовину, а слави не дбай!
Бо она не опивить віку молодого,
Не верне з-за літа нашої весни.
(II, 274.)

Не завадить навести ще тут ті так часто цитовані а все цінні слова зазиву до любови найменшого брата:

Обніміте-ж, брати мої,
Найменшого брата, —
Нехай мати усміхнєтця,
Завлакала мати!

І забудетця срамотня
Давня година,
І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний, невечерній
Тихенько засяє...
Обнімітьця, брати мої,
Молю вас, благаю!
(I, 294.)

Хто від молоду научить ся любити ближніх, тому весело і добре жити на світі:

Добре жить
Тому, чья душа і дума
Добро навчила ся любити.
(II, 14.)

Д О П И С Ь.

З Самбірщини і Самбора.

(Конець.)

Так представляє ся житє в Самбірщині, гляньмо тепер на Самбір.

Крім інтелігенції урядничої, видимо тут пролерият руский по більшій части бездомний. Як се може бути, спитає дехто? Самбір прецінь, владича церков! Сам Самбір се величезна рілнична кольонія мазурска, що тягнесь одним боком міста з на милом вздовж, а на кінцях сеї довгої лїнії а місцями і посеред бачимо недовбитки селян руских. По другій же части між жидами містять ся в бідненьких хатках родини робітників, останки колишніх мішан, що коротають в нужді своє житє. Є ту і друге диво, як Бисковичі, дочерня церков без парафіян, що нема вже для кого богослуженя відправляти.

Дивнє се місто, в котрім загинув всякий промысл ремісничий, що навіть не видно слїдів колишньої бувальщини, а лишень назви улиць вказують, що ось і тут був якийсь промысл.

Житє же інтелігенції дуже млаве. Одиниці ходять осібною, а часть ріжних напрямів згруппувалась коло тов. «Бесїди», що довші літа не могло отрясти ся з твердої заскоружлості а тим самим не могло стати осередком згруппованя інтелігенції, чим толкувсь, що коли по других містах бачимо всю майже інтелігенцію згрупповану в товаристві, в Самборі се змаганє переходить часті еволюції, а стирає ся поглядів і змагань витворює немїч товариства.

Рівнож не бачимо звязи інтелігенції замїсцевою з місцевою, має ся розуміти, крім одиниць, що рівнож впливає некорисно на цілість. З сего виходить, що Самбір не придбав ані бурси для учеників, ані своєї хати. Правда, бачимо в Самборі товариство «Ризницю», котре народилось якось в щасливу годину, а завдяки трудам одиниць змогло згруппувати яко підприємче і фінансове товариство значне число духовної інтелігенції та стануло днесь на сильних підвалинах, знайшовши прихильне підперте у власти духовної і духовенства. Товариство се змогло в короткім часі розвинути таку діяльність, що днесь прийшло до своєї хати, гарної одноповерхової каменїці в ринку, котру прикрасило на взорець «Народного Дому» у Львові гербом льва, та дає приміщенє кільканадцяти особам, як вдовам і сиротам по святих, котрих, мимоходом сказавши, значне число поселяєсь в Самборі.

Інтелігенція самбірська крім кількох святих і працюючих в нїм вдів і сиріт не бере участі в сїм товаристві.

По сїй сторонї бачимо змаганя загальної натурї, як ось збиранє фондів на приют для вдів і сиріт та на бурсу ремісничу. Доперва в новїйшій добі звернено увагу на брак бурси особливо для учеників шкіл народних та гімназїяльних, але що з пустаго годї много наляти,

тож коли многі думали, що певно ось за зібранї гроші заводять ся бурсу, то товариство Шкільна Поміч, котре поклато собі за завданє підпомаганє бідної молодежи з трудом і накладаючи на місцеву інтелігенцію податок датків добровільних та при помочи субвенцій змогло завести бурсу і удержувати в нїй 40 учеників.

Бачимо і змаганя около вибудованя власної хати, збирано складки в цілїм краю, але при таких обставинах чиж дивне оно, що змаганя сї не дійшли до цілі, а були лишень засновком. В сїм році на загальних зборах товариства «Просвїти» піднесено наново гадку заснованя власного дому і з більшою енергією возьмєсь комітет до переведеня сего діла а то тим більше, що не будєсь звертати до жертволюбивості, але піде за взірцем других і на удїлах задумєсь перевести се діло.

Потреба власної хати при нинїшних обставинах в Самборі є некуча, а виплатить ся з часом а то тим більше, що місто підносить ся а з новою лїнією залїзничою, що получить гори зі Львовом, безперечно піднестись мусить.

Вїдраднє се річ, що вже самбірська гімназия на підставі розписаного конкурсу (котрого вихлопотанє все мусимо приписати заходам посла Барвіньського) одержить сталого учителя до язика руского, через що є надїя, що наука не буде переходила так дивних еволюцій, а вийде се лишень на користь загальну.

З Брїдцани

одержуємо ось яке письмо, як відпись висланого до пос. О. Барвіньського відперта напастий і признаня для єго політичної діяльності:

Високоповажаний Пане После!

Після звісної промови посла д-ра Коса в радї державній, в котрій він поважив ся зневажити Вас і висказав тверденє — «немов би то за Вами не стояв ані один Русин» — наміряли ми спершу вислати протест проти єго тверденя на єго-ж руки. Однакож, коли нещавом опісля сєй пан посол голосував при нагодї огидної інтерпеляції о св. Лїгорію і другої подібної за тим, щоби такі огидні річи вільно було безкарно по свєті розширяти, узнали ми за злишне вислати протест на єго адресу.

Та обуренї єго напастію ми відзиваємо ся до Вас Високоповажаний Пане После отсїм письмом і заперечуємо перед свєтом всі ті клевети, які сєй пан посол поважив ся кинути на Вас в своїй промові. Бо ми Вас поставили кандидатом нашим за ті всі заслуги і працю, яку Ви посвятили нашому українсько-руському народови через ціле житє Ваше. Ми віддали на Вас наші вольні голоси знаючи, що хотїя політику Вашу в краю пошївряють одні свєдомо, инші несвєдомо, а однакож лишень она хосенна для нашого народу і що настане час, коли поколїня віддадуть Вашим трудам приналежну честь. Ми голосували на вас, незалежні

від нічиїх впливів але також не лякаючись тероризму Ваших і наших ворогів, котрих приєстрастна і підпольна агїтація не захитає нашим пересвєдченєм, що Ви єсте найбільше заслуженим сином Руси-України і високо та достойно держите чистий народний прапор ведучи нарід до лучшої долї.

Полїтика великих патентованих патріотів не много принесла народови хїсна, а слабї і неспокійні характери підюдженї нашими домородними зрадниками, нанесли нам необчислену шкоду через лученє ся з ворогами нашої народної ідеї. Таж навіть Ваш напасник признав ся в Радї державній до спїлки з кацапами. Ви же відклонюєте всяку злуку з ренєгатами і за се: Честь Вам! За те ми вас цїнимо і підпираємо і за Вас постоїмо. Ми цїнимо високо також заслуги, які Ви положили для наших повітів, а нарід знає, з яким посвятичєм жертвуєте Ви для него свою працю.

Тому крїпїть ся Високоповажаний Пане После дальше в своїй праці — не зважайте на крикунів, що полюють на популярність на вічах і борють ся о вічевї булави. — Ви борїть ся о добро України-Руси, а ми все постоїмо за вас, бо Ви здобули собі наше довірє не ласками, але Вашою працею і ми свєято перекованї, що все, що робите, то робите для добра нашої свєятої Церкви і нашого народу.

Русини виборці брїдско-каменецкого округа:

о. Григорій Словоцький, Шамбелян Єго Свєтості і декан буский. о. Євгеній Лотоцький, парох Лешнева. о. Михайло Кордуба, містодекан і парох Сушна. о. Юліян Дуткевич, парох Дубя. о. Віктор Євєрський, парох Гумніск. о. Михайло Левіцький, парох Щурович. о. Микола Герасимович, парох Білявець. Константин Секунда, управитель школи в Лесинєві. Петро Стецьків, директор школи в Топорові. Петро Герасимович, учитель в Стоянові. Іван Дембицький, управитель школи в Щуровичах. Іван Медвїньський, учитель народний в Грималівцї. Володимир Лїсєвич, управитель школи в Сушні. Николай Шевчиківський, учитель народний в Болдурах. Онофрїй Маркевич, півець церковний. Данило Шеремєта, господар і член «Просвїти». Кїдрат Строчинський, начальник громади. Омелян Гнатюк, Іван Шандрюк, Олекса Лїтовичський, Тимко Крохмаль, господарі виборці з Щурович і Грималівки. Степан Клепарчук, господар з Лешнева. Павло Шемрило, господар з Лешнева. Петро Зелїньський, Іван Зелїньський, виборці з Пісок. Іван Колїсьняк, муляр і член «Просвїти». Павло Мельник, начальник громади. Олекса Никига, Павло Сїрський, Іван Білостоцький, Гринь Мандрюка, Матей Сїрський, Дмитрїй Олійник, виборці з Топорівщини. Клим Тетервак, Василь Микитюк, Теодор Салагуб, господарі з Сушна. Онофрїй Ієсків, виборець з Болдур. Максим Мисан, з Білявець. Петро Ієсків з Болдур. Лявентїй Крижановський, півець церковний і член «Просвїти». Лука Гамерник, Гавришко Вабяк, Роман Ольшовий з Дубя. Іван Табїньський з Корсова.

Любов Божа стає відрадою навіть в пізній старості:

Буває, іноді старий
Не знає сам, чоґо зрадїє,
Неваче стане молодий
І засьпіває, як уміє.
І стане ясно перед ним
Надїя ангелом свєтым,
І зоря молодість його,
Витає весело над ним.
Щож се зробило ся з старим?
Чоґо зрадїв оце? Того,
Що, бачите, старий подумав
Добро якесь комусь зробити.
(II, 13—14.)

Но Шевченко добре знає, що любов ближніх, яка заґріває до діланя добра, найкрасше процвітає при індивідуальній волї одиниці, зглядно народа. Тож для раю на землі треба волї одиниці, відтак й волї народа: Без тої волї навіть на позір щасливі не суґь щасливими, а противно на позір нещасливі при волї чують ся дуже щасливими:

Єсть на свєті доля,
А хто її знає?
Єсть на свєті воля,
А хто її має?
Єсть люде на свєті, —
Сріблом-злотом сьлють

Здається, напруго,
А долї не знають, —
Нї долї, нї волї!
З нудьгою та з горем
Жуван надївають,
А плакати — сором.
Возьміть срібло-злото!
Та будьте богатї,
А я візьму сльози —
Лихо вилити;
Затоплю недолю
Дрібними сльозами,
Затопчу неволю
Босими ногами!
Тодї я веселий,
Тодї я богатий,
Як буде серденько
По волї гуляти!

(I, 65—66.)

Як поет цїнить волю, мож пізнати от хоч би з тих кілько слів:

Вони (Кирґізи) вже убогі,
Уже голї... та на волї
Ще молятьца Богу.

(II, 8.)

Але проклін на тих людей, що, жиючи на волї, без трудів проводять своє туземне житє, що не люблять людей, що гнилою колодою по свєту валяють ся. Такі люди раю земного не зазнають.

Не дай спати ходячому,
Серцем замїрати,
І гнилою колодою
По свєту валять ся;
А дай жити — серцем жити
І тебе хвалити,
І Твій свєт нерукотворний
І людей любити!...
Страшно власти у кайдани
Умірає в неволї;
А ще гірше — спати, спати,
І спати на волї,
І заснути на вік-віки,
І слїду не кинуть
Нїякого!... одіаково —
Чи жив, чи загинув...
(I, 168—169.)

Оттак виглядає туземний рай Шевченка. Є в нїм дуже много пречудних сторін, мабуть більше, ніж в раю біблійнім, або тім, що про него нам переказали давні Греки та Римляни.

Но скаже хто: Так гарно виглядає той рай в творах поета на словах, але чи здійснить ся він коли? Чи навіть може здійснитись? На те сказати треба: Висші душі вказують нам ідеали, а нашою цїлю нехай буде зближатись до тих ідеалів.

А який они великий вплив мають на нас, ті гарні слова, найкрасним доказом є хочби той культ Шевченка, який витворив ся у нашого

З державної ради.

О год. 12. розпочато засідане відчитуванем внесень та інтерпеляцій. Пос. Брзорад запитує, на підставі якого параграфу регуляміну президент не відповідає зовсім на его інтерпеляції і як він думає на будуче поступати з неімецькими інтерпеляціями.

Після вибору квотою депутатації приступлено з дневного порядку до дальшого першого читання інвестиційного закону. Перший забрав голос пос. Шоїсволь, потім пос. Біянкіні, пос. Морзей і пос. Гавк. Відтак іменем польського «Кола» промовив пос. Колішер, збиваючи тверджене міністра скарбу, мов би фінансовий стан держави був цвітучим. Не після збільшеної консумції цигарів і папіросів треба судити, але після торговельних білянсів, які доказують зовсім щось иншого. Дальше обговорює бесідник географічне положення Австрії і всіх країв, та доказує, що для видержання конкуренції з заграницею Австрія мусить доконтинувати ріжні інвестиції. Що-до Гамонна, то її торговельний білянс лише тому є чинним, що цілою силою форсують експорт дерева. Але незадовго і лісів не стане, а надто се потягне за собою ріжні уємні наслідки для рільництва, якого положення і так є дуже тяжким.

З причини нашого відношення до Угорщини не має наше рільництво охорони перед конкуренцією, а положення сердечного і малого рільника є дуже прикре. Се все доказує, що міністер скарбу в своїх рожевих поглядах помилився, що треба, щоби край зробили *leistungsfähig*, завести передовсім інвестиції так в рільництві, як і в рукодільничій промислі.

Інвестиційне пропозиція є одностороннім, бо не займає ся квестією розв'язання водної політики. Пропоноване жадає 480 мільонів корон на інвестиції, на конто сего жадає вже від нас 80 мільонів корон для заселення державних кас, а однак не углядило сего, чого Галичина домагає ся від 30 літ, іменно: регуляції рік та їх допливів. Вік XX належить до водної господарки, тому і ми жадаємо рівнобіжної акції водної попри залізничні інвестиції. З залізничних інвестицій одна частина є рентовна, іменно се-ся, що обіймає видатки на побільшене залізничного парку, а друга дуже неповною що-до рентовності, іменно будова нових шляхів. Бо при нових розширеннях залізничної сітки треба бачити на се, чи се не дасть ся заступити водною дорогою, як догіднішою і дешевшою. Тож навіть справа другого залізничного подання з Триєстом є другорядною супроти квестії визискання великих скарбів водної сили Австрії.

Дарунок для Галичини нової залізничної до Угорщини є радше шкідним, чим корисним, бо не можемо боронити ся супроти Угорщини ані тарифами, ані митовою політикою. Сю жертву приносим для династичної і державної ідеї спільності з Угорщиною, тож є річю держави, прийняти до народу єдино за его гарні слова. Бож значіне животворного слова є дуже велике, могуче:

Ну, щоб, здавало ся, слова...
Слова та голося, більш нічого...
А серце бетца, ожива,
Як їх почує... Знать, од Бога
І голося той і ті слова
Ідуть між люде.

(П. 68.)

Завдяки тому голосови поета, завдяки тим его словам почав ся у нашої суспільності новий зворот в нашій житю духовім. А тепер одушевляєсь ідеалами висказаними тим голосям, тими словами поета ліпша частина нашої молодіжки, а в діла переводять їх наші люди дозрілі. Они суть так часто понукою до патріотичних починів не одного нашого трудолюбивого доброго сина вітчизни. А коли вже зараз по смерті Шевченка міг один з наших поетів зложити гимн національний «Ще не вмерла Україна», то ми тепер в 40 літ по его смерті, видячи, що ідеали земного раю Шевченка переводять ся бодай вчасти в дійсність, можемо сьміло сказати, що вітчизна Шевченка, яку він хотів переіменити на земний рай, тая его люба Україна вже й не вмерла!

Коломия, 1898.

Остан Макарушка.

ти краєви з помочію. Викопане каналів тут ще не вичерпане завдане, бо для каналів треба передовсім води, а до того потрібна регуляція рік з їх допливами. Тож дамо з собою говорити про інвестиційні пропозиції тоді, коли правительство рівнобіжно рішить ся на велику акцію водних доріг, які єдине зможуть піднести до бробут краю. (Оплески).

По промові пос. Грубого замкнено дискусію, а як генеральний бесідник *contra* заявив голос пос. Кайцль. На підставі порівняння з бюджетом залізниць з р. 1876. виказує, як мало Австрія поступила на сім поли і виводить, що друге получене з Триєстом не є так надзвичайно важним. Важнішою є конечність будови водних доріг, якого пропозиція не углядила достаточо. Тому Чехи не могли-б голосувати за пропозицією навіть, колиб его основно змінено. Після промови генерального бесідника про, пос. Доберніга, наступив ряд фактичних спростовань, між якими пос. Еленбоген полемізував з оновішними виводами міністра залізниць Вітека і відчитав кілька листів, з яких виходило би, що дирекції залізниць удержують шпигунів між робітниками.

По короткій формальній дискусії прийнято в голосованю внесене, переказуюче інвестиційне пропозиція залізничній комісії:

На сім замкнено засідане і слідуєче назначено на середу о год. 5. пополудни.

Новинки.

— Календар. В педілю: гр.-кат. Герасима; рим.-кат. Гертруди панни. — В понеділок: гр.-кат. Колона; рим.-кат. Едварда. — Ві в торг: гр.-кат. 42 мучеників аморійських; рим.-кат. Ісифа.

— ВПресовь. Митрополит о. Шептицький виїде дня 30. с. м. до Бережан. По дорозі відвідає гімназію в Золочеві. В Бережанах буде читати ученикам страстні екзорти, а ві в торг дня 2. цвітня відіде до Краснопуці і там відбудуть ся під его проводом реколекції для сьвященства бережанського деканата. В реколекціях можуть брати участь також сьвященники з других сусідних деканатів. (Зголошеня, вчашно, приймає о. Ломницький, ігумен монастиря в Краснопуці, п. Помор'яни).

— З руских товариств. І. Загальні збори «Кружка українських дівчат» відбудуть ся завтра, в педілю, о 10. год. рано в сали «Рускої Бесіди» у Львові.

В товаристві «Руска Бесіда» в Перемишлі відбудуть ся в неділю дня 17. с. м. музикальні вечери сполучені з відчитом проф. Сев. Зарицького «Огляд історії XIX. столітя». Початок вечерниць о 8. год. вечером. Вступ 40 сотиків.

Загальні збори «Повітового товариства кредитового» в Тернополі відбудуть ся дня 20. с. м. о 2. год. пополудни в комнатах «Рускої Бесіди» в Тернополі.

Загальні збори філії «Просвіти» в Тернополі відбудуть ся дня 26. с. м. о 2. год. пополудни в сали «Гвизди» (ул. Сьвятоїваська). Вечером того самого дня відбудуть ся Тарасові вечерниці в сали «Сокола».

— Аматорське представлене. Драматична секція товариства ім. І. Котляревського дає в четвер 21. с. м. в сали «Міського Касина» у Львові 5. аматорське представлене «Соколик», комедію в IV. актах Гр. Цеглиньского. Близші інформації подамо в понеділок — *Заряд*.

— Ще раз «Громадський Голос», який, здає ся, терпить на манію величести: Те, що пос. Барвінський вносить інтерпеляцію на підставі допису о. Ів. Попеля, се є ділом зачіпки послідного числа «Гром. Гол.» — хотия між о. Попельом а п. Барвінським було се з гори умовлене ще перед роком. На підставі наших слів, що ми покінчили матеріял, присланий нам о. Іваном Попельом, виводить «Гром. Голос», що ми вже певно «не надрукуємо щось подібного навіть з Косівщини». Але що як-раз оноді ми дістали нову пачку ріжних ревелаций з Косівщини, то зовсім природно, що «Гром. Голос» припише собі в заслугу, що як з від палиці Мойсея зі скали вода, так на его важке слово витриснуть нові дописи з «Руслана». Вкінці величесь згада на газета тим, що хотия ми зареклись вести з ним полеміку, то однак передрукували уступити з его статі «Руский радикалізм в парламенті» — а се має бути доказом, що «хід его політики сильніший від всяких зароків». Ми гадали, що наведе річевої статі, се не полеміка — але покоряєм ся перед великомудростію «Гром. Голоса», і берем назад своє заріканя, заявляючи, що будем ще нераз згадувати про него... в гумористичнім кутіку.

— До подорожуючої публіки! Залізничний заряд продає щорічно велике число ріжних пред-

метів, позинених подорожними у вагонах, а найдених опісля залізничною службою. Ся обставина є найлучшим доказом, що подорожні будють з рівнодушности, будють з непевности, де полишили згл. загубили дотичний предмет, не упоминають ся о свою власність в наслідок чого предмети ті, нераз досить дорогої, продає ся по певнім часі майже за безцін. Публіка може однак легко устережи свою власність перед такою стратою в той спосіб, що кождий подорожний, вибираючись в дорогу, заосмотрить ручні пакунки, котрі бере з собою до вагону, як малі кюфери ручні, пуделка, пледи, верхню одіж, парасолі, палиці і т. и., своїм докладним адресом (імя, прізвище і місце замешканя). До сего є найвідповідніші малі тектурові таблички, котрі можна би привязати шнурочком до дотичного предмету. Предмети заосмотрені в той спосіб адресою, а забуті подорожними у вагонах, о скілько не присвоїть їх собі який несовісний співподорожний, відсилано би зараз властителем після поданої адреси. З огляду на се, що раз справлені таблички тектурові можуть вистарчити на довгий час, навіть для осіб часто подорожуючих і публіка в наслідок того не буде наражена ані на надмірний труд ані на значні видатки, тим більше що такі таблички може собі кождий сам зладити з тектури, — є надія, що сей поклик буде охотно прийнятий як найширшими кругами подорожуючої публіки. Для вигоди П. Т. публіки будють продавати такі таблички тектурові в більших стаціях: реставрації, трафіки, продавці часописів, портієри і т. и., що в дотичних стаціях буде окремо оповіщенням. — *Ц. к. Дирекція державних залізниць.*

— Одну з пропавших недавно у Львові дівчат, 14-літню Дору Черненську, віднайдено в «Французській каварни» в Стрию. Дівчина перейшла сумну історію, заки там дістала ся. Одного вечера йшла Дора з листом на почту. На дорозі стрітив єї якийсь пан, задержав, бесідував з нею довго на тему щастя, багатства і обцяв єї все, та так задурив бідну дівчину, що вхопив єї в свою чорну сіть... Зведена дівчина другого дня шукала того пана після адреси, яку від него одержала, але дарма, не могла найти, бо адреса була фальшива. Зі соромом не хотіла вертати домів і за посередництвом бюро праці найшла місце в каварни в Стрию. Мала мити миски і бавити гостей. Однак вже другого дня найшов єї там швагер і відослав до Львова до родичів. Мати дівчини присягла, що відшукає зводителя своєї дитини, а матери є страшні, коли боронять, або метать ся за свої діти.

— Зі Станиславова пишуть нам: Після сего річного спису людности було в Станиславові 8.334 рим.-католиків, 4.397 греко-католиків (втім до 600 вязнів в Домі карі), 58 вірменсько-католицкого обр., 209 греко-орієнтального, 188 евангелицько-авебурского і 1 гелветского віроісповіданя. Християнське населення числить 13.187 душ, жидів є 13.826, войска 3.397 — разом 30.410. — Квігвиня-кольонія: 2.022 рим.-кат., 727 гр. кат., 601 жидів, 445 евангеликів. — Квігвиня-село: 5.326 рим.-кат., 3.385 гр.-кат., 5.211 жидів, 90 евангеликів. — Разом Квігвиня-кольонія 3.875, Квігвиня-село 14.002; разом 17.877 в обох Квігвинях. — Греко-католицких Русинів в Станиславові є 4.397, войска греко-кат. 1.595, в обох Квігвинях 4.112 греко-католиків; до катедр. парох. церкви належить 10.104 душ.

— Воздушний бальон перелетів оноді понад села Башню, Хотилоб і Брусно цішанівского повіта. В Брусні упала на землю картка привязана до каміня, адресована до п-ни Берти Б. в Візельбурзі в Нижній Австрії. На картці написано етенографією: «Ich schicke Dir den Gruss. Russland. Schönes Wetter. Michael. Картку вислано на вказану адресу.

— Убийство в вязниці. Віктор Доллек, котрий сидів в слідчій вязниці при улиці Баторого у Львові, забив оноді другого арештанта Смаржевского. Доллек і Смаржевский були то два знакомі злодії, котрі стрітили ся на проході в городи вязниці при суді карнім. Смаржевский проходжував ся з якимсь жидком, також злодієм, і оба стали прозивати Доллека «капусьом». Але й злодій має свою амбіцію. Доллека то дуже розлютило, що его називають «капусьом», т. є. злодієм, котрий сам краде, а денуційню других злодіїв, отже він постановив піметити ся за ту обиду. Того самого дня пополудни ставив ся він перед управителем вязниці, п. Шнайбергом, і жалував ся на Смаржевского та его товариша. П. Шнайберг кавав зараз закликати Смаржевского і спитав, чого він прозиває Доллека. — Бо він «капусь» — відповів Смаржевский. — На то крикнув Доллек: «Хто капусь?» — і кинув ся на Смаржевского та ножицом розтяв ему голову поза ухом. Рапа була смертельна і Смаржевский помер ще того самого дня вечером.

— Против подинків. В Парижі засновано товариство, якого цілю є поборювати манію подинків. Предсідателями товариства є генерал де Ля Рок і князь Браліє. В відозві, яку розіслано з завивом до суспільности, аби вписувала ся в члені товариства, сказано: мущина, я-

кий з пересвѣчення відказує поведику, заслугу на найвище поважане.

— **Гаррізон.** В Індіанополіс помер на днях б. президент Сполучених Держав півн. Америки, Вен'ямин Гаррізон. Він родив ся 1833. р. в Норд Бенд, в державі Огіо. Правничі студії покінчив в Чінчаті, а в 1854. р. отворив адвокатську канцелярію в Індіанополіс. В 1862. р. брав участь в американській війні і служив в північній армії яко поручник і до трох літ дослужив ся рангі генерала бригади. В 1888. р. став як кандидат на президента в рамени республіканського стороництва і перейшов 269 голосами против 162 голосів демократів. В 1892. р. також кандидував на президента Спол. Держав, але перепав проти Клівеленда, демократа. Від тоді перестав займатися політикою і посвятив ся професурі.

— **Дрібні вісті.** Красва рада шкільна затвердила вибір о. Володимира Громницького на члена окружної ради шкільної в Тернополі. — Новий курс для громадских писарів розпочинає ся дня 17. цвітня с. р. На сей курс прийнято 52 кандидатів. — Населене Данії виносить після

сегорічного спису 2,447,441 душ. Копенгага числить 427,500 душ населеня.

— **Гумористичний кутик.**

Шарада.

Другий склад в серед хати,
Перший і третій біля того,
Тільки треба позичати
В другім співзвуча одного.

А всі разом із вираю
На весві до нас спішать ся,
Хоть під хмарами бувають,
То під стріхою гнізяться ся.

Розвязку подамо в слідуічим числі.

З житейської мудрости.

Найгірше сумління можна найлекше заспокоїти.

Між приятелями.

— Твої уха стають чим раз довші...

— От, як би їх причепити до твого розуму, то був би порядний осел з того!

Переписка адміністрації. Впр. о. К. К. в Р. 15. марца с. р. одержали ми 5 кор. яко передплату за III. чвертьрік 1900. До 1. цвітня належить ся ще 6 зр.

Посмертна оповідка.

Стефан Корчинський, нотарияльний кандидат зі Скольного, упокоїв ся в 41. році життя дня 6. с. м. в заведеню для умислово недужих в Кульпаркові. В. в. п.!

Телеграми.

Відень, 16. марца. Цісар вчера вечером прибув сюди з Вальзе.

Відень, 16. марца. Як доносять Slavische Correspondenz, вчера попоудни зібрали ся у президента міністрів представителі всіх стороництв правниці, центра та італійского клубу. Згодили ся на програму правительственной праці по мысли украдів на попередній конференції, та розширили єї ще і на сподіване внесенє що-до закона вина. На сїм засіданю довідано ся також, що сесия державної ради потреває евентуально аж до 29. с. м., а по сьвятах правдоподобно збере ся державна рада дня 18. цвітня.

Петербург, 16. марца. Міністер просьвіти Боголепов помер (в наслідок рани, завданї йому одним прогнаним з Росії студентом).

Капштат, 16. марца. Чума розширає ся в застрашаючий спосіб. Вчера захорувало нових 12 осіб, межи ними 4 Европейці. До тепер умерло 37 осіб. Зацало ся загальне щепленє чуми. Вчера зацпелено коло 2,000 людей. Також в Мальмесбургі вибухнула чума.

Перт (в Австралії), 16. марца. Случили ся тут два случая чуми.

Льондон, 16. марца. До Тінеса доносять з Преторії: Девет прибув з малим відділом до Сенекаль. Він приближає ся до місця, де одержить знатну підмогу. Здає ся, що до него прилучить ся кілька розбійничих банд.

Льондон, 16. марца. Дневники доносять, що військо Френха перервало востні операції з огляду на переговори Кітшенера з Ботою.

Блемфонтен, 16. марца. Девет заявив своїм підвластним, що не відбувають ся жадні переговори з англійскими властями і военний стан триває на дальше.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движими против огневих шнід.

«Дністер» припоручили Преосьвящ. Ординарияти Всєч. Духовенству і вірним всім трєх Єнархій.

Фонди гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор.	11 сот.	} разом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премі	171.942	—	
Резерва спеціальна	6.000	—	
Фонд емеритальний	30.924	54	

Тарифи «Дністра» умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премі.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120,834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутности Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотєчних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терєбовлї, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрєстностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274,964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На жите обезпечайте ся тільки череа «Дністер».

Важне для хліборобів!

САМОЧИННІ

приряди до підливаня

в цілі

знищеня дикого ріпаку

і дикої гірчиці, перевізні на більші площі,

а переносні для менших ужитків

косярки

до трави, конюшини і збж

Кінні до розстрєсаня сіна.

Грєбарни кінні до сіна.

Найліпшою сїваркою

рідовою в Ph. Mayfarth & Co.'s ново споряджена

„AGRICOLA“

(система перєсуваня колїс)

до всіляких насїнь і ріжнородної величини висїву без зміни колїс; на ґрунта гірскі і рівнинні, дуже легко ходячі, незмірно трєвалі, дуже дешєві.

Уможливають дуже велику ощадність в праці, часі і грошах.

Ручні праси до сіна і соломи, лускачі до нукурудзи, керати, молотїльні, млинки до чищеня збіжа, триєри, плуги, вальці, борони впрабляє і достарчує яко спеціальність з порученєм, в найновїйшїй вибірїй за найліпшу узнанїй конструкції

PH. MAYFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин рільн. особливша фабр. прас до вина і машин до овочів. у Відні, II. Taborstrasse Nr. 71.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медаллами.

Богаті каталоги і численні письма з узнанєм — даром Агенти і відпродавці пожадані.

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора: **НАГУЛА**

ціна 30 сот.

оповіданя з життя Словінців в перекладі І. Кузіва

нехай як найскорше замовить єї дві книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Ставропільській Книгарни ул. Руска у Львові.

Вєйляці
КУПОНИ
вилььсовані
цінні папері
виплачує без погрученя провізії або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотєчного.